

اخلاق پیامبر(ص) بعد از قرآن معجزه دوم پیامبر(ص) است

آیت الله احمد بهشتی در پیش همایش فلسفه اخلاق گفت: تفاوت ائمه و انبیای دیگر با پیامبر اسلام(ص) این است که آنها در خلق عظیم مستعلی نیستند. اخلاق پیامبر(ص) بعد از قرآن معجزه دوم پیامبر(ص) است.

آیت الله احمد بهشتی در پیش همایش فلسفه اخلاق گفت: تفاوت ائمه و انبیای دیگر با پیامبر اسلام(ص) این است که آنها در خلق عظیم مستعلی نیستند. اخلاق پیامبر(ص) بعد از قرآن معجزه دوم پیامبر(ص) است.

به گزارش خبرنگار مهر، به همت گروه اخلاق پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و با همکاری مدرسه علمیه امام رضا(ع) پیش همایش ملی فلسفه اخلاق؛ نکوداشت مقام علمی و اخلاقی آیت الله العظمی مجتبی تهران(ره)، امروز چهارشنبه ۷ بهمن ماه با حضور علی اکبر رشاد، احمد بهشتی و امیر غنوی در سالن اجتماعات حوزه علمیه امام رضا(ع) برگزار شد.

غنوی در این مراسم گفت: خدا را شاکریم که حوزه های علمیه توجه بیشتری به مقوله اخلاق پیدا کرده اند و تاکید بر اخلاق و معارف اهل بیت(ع) از اهم مسائل شده است و امیدواریم برپایی این همایش کمکی به چنین حرکتی باشد. همه ما در زندگی مان سلسله مسائلی داریم که به نحوی به رفتارهای مان بر می گردد. ما باید ها و نبایدها و نیکی و بدی را مورد تأمل قرار می دهیم. بعضی آدمها زحمت تفکر و رنج تعقل را به خودشان نمی دهند و بر اساس غرایز و سنت گذشتگان شان طی مسیر می کنند اما گاهی حیات آدمی، حیات عقلانی می شود اما گاهی اوقات تفکر و عقلانی زیستن در سطح است و گاهی اوقات عمیق می شود.

حیات عقلانی؛ حیات دینی و حیات طیبه

وی گفت: فلسفه اخلاق مربوط به عمیقتر شدن در تأمل درباره رفتارهایی است که متعلق است به ارزشهای کلانی که انسان باید بر اساس آنها باید ها و نبایدها و خوبی و زشتی های رفتارشان را انتخاب کند و بسنجد.

دبیر همایش ملی اخلاق ادامه داد: بنابراین سه حیات داریم؛ حیات عقلانی؛ حیات دینی و حیات طیبه که در قرآن هر سه آمده است. پیامبر(ص) مبعوث شدند تا آگاهی های مردم را از چرخه طبیعی زندگی شان ارتقا بخشند و از ظلمت رهایی دهند و دغدغه های بزرگی برایشان مطرح کنند و بر اساس آنها زندگی خود را بنا سازند. انذار برای کسانی است که زنده هستند. در روایات هم داریم کسانی که در عصر جاهلیت، فتوت و مردانگی و گذشت و خصلتهای نیکو داشتند و ارزشهای اخلاقی را رعایت می کردند زودتر ایمان آوردند و از بقیه مردم بالاتر بودند. در این مرحله بحث فلسفه اخلاق مطرح می شود.

غنوی تصریح کرد: آدمهایی که از چراغ عقل استفاده کردند وقتی به چراغ بزرگتری می رسند چراغ خود را کنار می گذارند و از چراغ بزرگتر استفاده می کنند. این افراد به درک عقلانی خود پایبند هستند. اما حیات دینی مرحله ای است که خداوند می فرماید ای کسانی که ایمان آوردید دعوت خدا و رسولش را استجابت کنید. چیزی که شما را زنده می کند. این زندگی ای است که بر اساس استجابت دعوت خدا و رسولش مهیا می شود. این حیاتی است که بر اساس دین شکل می گیرد. در این مرحله بالاتر از فلسفه اخلاق یعنی از فقه الاخلاق صحبت به میان می آید و فهم ارزشهای اخلاقی حاصل می شود.

وی افزود: بالاتر از حیات عقلانی و دینی حیات طیبه است. قرآن می فرماید: هرکس مومن است و آن هدفمندی و عشق و علاقه و باور در او استمرار یافته است، رفتار شایسته پیدا می کند و به تدریج او را به حیات طیبه می رسانیم. حیاتی که به تعبیر قرآن هیچگونه تلخی در آن نیست. دید انسان به گونه ای عوض می شود که حتی بلایا و مصیبت ها برایش شیرین می شود و نگاه او به زندگی متحول می شود.

غنوی تأکید کرد: آنچه که ما در حوزه های علمیه نیاز داریم، توجه تازه و برتر از حیات عقلانی و دینی است یعنی توجه به حیات طیبه، که باید در حوزه ها شکل بگیرد. کتابهای اخلاقی زیادی از معارف اهل بیت داریم؛ مانند کتاب زهد ابو حمزه ثمالی و هر چه جلوتر می آییم کتابهای متعدد بیشتری می یابیم. حوزه ها باید بازگشتی به همان کتب و روایات و آیات داشته باشند و اخلاقیات، باید عمق و دقت خود را در میان حوزویان پیدا کنند. این حرفها هم وقتی عمق و ریشه می دوانند که خودمان عاملش باشیم. باید به مانند اهل بیت(ع) متصل و ملحق به این مبانی شویم. حرفها و سخنان ما وقتی اثر گذار می شوند که از جان برآیند. علی(ع) فرمود سخنی که از دل برآید به دل می نشیند وگرنه سخنی که از زبان بر آید از گوشها فراتر نمی روند.

آیت الله احمد بهشتی مدرس حوزه و دانشگاه هم در این مراسم درباره معجزه بودن اخلاق پیامبر(ص) گفت: «و انک لعلی خلق عظیم» این نیست که پیامبر(ص) دارای خلق عظیمی بوده یا خلق عظیمی داشته اند. بلکه ائمه هم خلق عظیم داشته اند اما پیامبر(ص) در خلق عظیم استعلا داشتند. در این آیه از کلمه «ان» حرف تأکید و «ل» مفتوح باز برای تأکید و «علی» آمده است یعنی همگی بر این تأکید دارند که خلق عظیم پیامبر استعلا دارد.

وی افزود: تفاوت ائمه و انبیای دیگر با پیامبر اسلام(ص) این است که آنها در خلق عظیم مستعلی نیستند. علی(ع) می فرماید من زیر پرچم اخلاق پیامبر بزرگ شدم و هر روز نکته اخلاقی برای من روشن می شد. بنابراین اخلاق پیامبر، بعد از قرآن، معجزه دوم پیامبر است و هزاران معجزه دیگری که پیامبر داشتند جزو دسته سوم معجزات ایشان قرار می گیرند. تمام اوصاف و صفت الهی در پیامبر جمع است به جز ذات الهی که نه دادنی و نه گرفتنی است. خدا می خواست آینه دیگری از وجودش را بر انسانها بنمایاند و پیامبر(ص) آینه تمام نمای ذات اقدس الهی است.